

avgust 2022

Mediteran 2022

Črno morje

1. avgust 2022, ponedeljek

Poti, Gruzija

Strahotno soparno je in vroče. Spali smo v naravni savni, polni komarjev.

Ob 10.30 se z avtobusom odpeljemo proti Batumiju. Pokrajina je bogato zaraščena in slabo obdelana. Hiše na podeželju so revne. Ceste prometne in ozke. Bliže smo Batumiju, bolj bujno je zelenje, boljši standard prebivalcev in širše ceste.

Najprej si ogledamo botanični vrt Batumi. Vrt je eden izmed največjih in najbolj bogatih na svetu. Ima tudi sekvojo, novozelandske smreke in pravi bambus. Rastline iz celega sveta v njem tako dobro uspevajo zaradi subtropske klime. Batumi ima mile zime in vlažna, vroča poletja, ker je ujet med visoke gore na severu in na jugu - izvemo kasneje od turškega veleposlanika v Gruziji. Skozi park nas peljejo z električnimi minibusi. Če bi morali pešačiti, bi za ogled porabili ves dan.

Naslednja postaja je turško veleposlaništvo v Batumiju. Govorov in pogostitve se udeležita tudi Arno in Louba (pasji duši DADD relija).

Sledi ogled mesta Batumi s turističnim, odprtim avtobusom. Natakneva si slušalke in poslušava nemškega, oz. angleškega vodiča. Slovenščine seveda ni...

Zadnja točka vodenega ogleda je spomenik posvečen Medeji, Kolhidski princesi in ženi Jazona, voditelja Argonavtov. Kolhida je bila v antiki bogata pokrajina na zahodu Gruzije. Mit o iskanju zlatega runa pripoveduje o zgodovinski povezanosti Grčije s Črnim morjem in področjem današnje Gruzije.

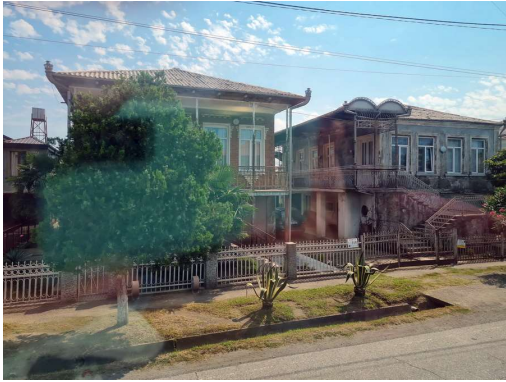
Morala sva priti v Batumi, da nama je postalo jasno, kaj je z mitom o zlatem runu (angl. golden fleece). Jazon ni iskal zlate ovčje kože ampak znanje o pridobivanju zlata in drugih kovin. Področje antične Gruzije in Kavkaza je bilo bogato z zlatom in bakrom. Zlato so dobili tako, da so v potoke polagali ovčje kože in drobci zlata so se ujeli v runo.

Preden se odpeljemo nazaj v Poti, smo dobro uro prosti. Škoda, da smo v Batumiju samo en dan. Mesto je lepo in zanimivo. Dodaten dan za pohajanje po mestu bi bil dobrodošel tako nama, kot ostalim "angleškim" posadkam.

Zvečer gremo vsi v gruzijsko restavracijo v Potiju v lastni režiji. Pridruživa se "angleškim" posadkam, (Lara, 2x Angleža, Južno-Afričana, Francoza, skupaj 10 čvekal + od dogajanja utrujena Arno in Louba). Dobro jemo, pijemo in se odlično zabavamo za 26 eur po paru.

Domov grede sopihamo ovešeni z nakupovalnimi vrečami (vozički). Zapraviti smo morali zadnje lare.

Nekateri kasneje nadaljujejo včerajšnji klepet z domačini v marini. Izmenjati je potrebno veliko informacij...

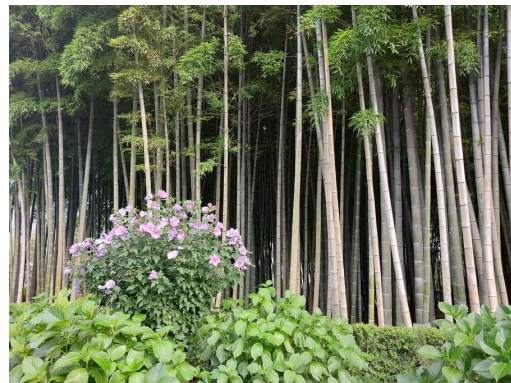
skromna domovanja v okolici Potija

podeželje

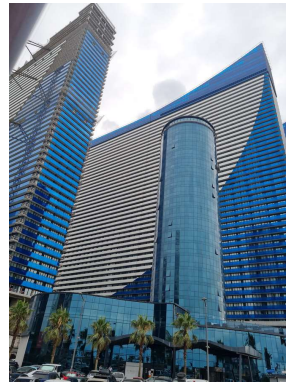
botanični vrt Batumi

mogočni bambus

Arno na obisku pri turškem veleposlaniku

Batumi

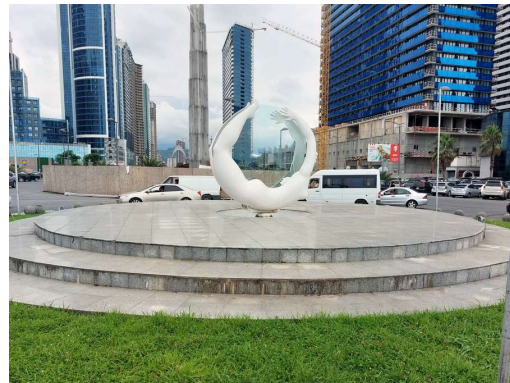
Batumi

Batumi, sodišče

Batumi, leta 2020 dokončan nogometni stadion

Ijubijo spomenike

in parke - imajo velike, lepe parke, predvsem ob obali

Batumi

2. avgust 2022, torek

Poti, Gruzija - Hopa, Turčija

Nihče ni vstal zgodaj. Včerajšnji dan je bil naporen... Kopalnica nasproti naše krme nama je danes prišla zelo prav, natančneje podaljšano tuširanje.

Izstopne formalnosti iz Gruzije so enako organizirane in kratke, v primerjavi s turškimi bliskovite. Izplutje iz najinega bazena se izide brez dotika obale. Izplutje iz pristanišča je manj kaotično. Pri turških posadkah je ponovno opazno pomanjkanje izkušenj v tujih vodah. Takoj, ko smo po častnem krogu pred pristaniščem (najprej v pristanišču, pametnjakoviči, Port Control se je spet križal) zapluli v kurz, se je na VHF radiju razvnel klepet v turščini, popestren z glasbenimi vložki...

Do Hope počasi jadramo s pomočjo motorja. Vetra je kot vedno premalo, a vsaj valovanja ni. V Hopo priplujeva zadnja. Varčevala sva z yanmarčkovimi močmi - do doma bo moral predelati še veliko milj...

V Hopi so živčni, ker naju tako dolgo ni. Ne zaradi naju, ampak zaradi urejanja ladijskih papirjev. Čakajo najina potna lista. Nov tranzit log smo oddali že zadnjič. Po kontroli potnih listov nam kmalu vrnejo urejene dokumente. Za izstop in vstop v Turčijo skupaj smo agentu plačali 100 eur po barki. Agenti so najbolje plačani državljani Turčije, v pol ure zaslužijo od 100 do 450 eur... v našem primeru še več in birokracija jih vztrajno podpira.

Zvečer naju obiše lan s katamarana. Pove, da zapuščata reli zaradi nesporazumov s komodorjem. Turška mentaliteta je zelo drugačna od angleške. Razumeva ju in jima dva v marsičem prav. Nam je Balkan bliže in ga laže prebavimo. Škoda, pogrešala ju bova.

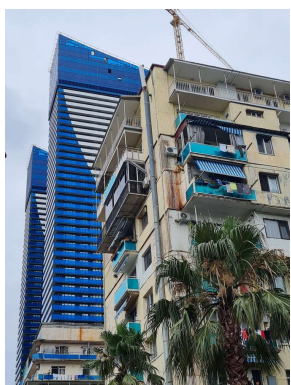
Še nekaj slik je ostalo od včeraj.

največje nakupovalno središče v Batumiju

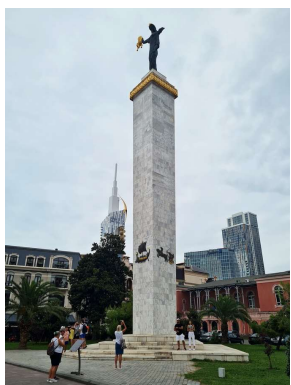
Batumi

novo počasi "nadomešča" staro

stara železniška postaja

spomenik Medeji

Medeja in zlato runo

Batumi

Batumi, ponekod spominja na New Orleans

naše parkirišče v Potiju

Medeja in stolp pristaniške kontrole

"stari" znanci

še zadnji pogled na Batumi

3. avgust 2022, sreda

Hopa - Gündogdu / Rize

Izplujeva že ob 5h, da bi bili do 14.30 pred mestom Rize. Vetra ni. Nasprotni tokovi nama vzamejo 1 vozal hitrosti in v krog prijateljstva pred Rizami vplujeva že proti koncu akrobatske predstave Turških zvezd. Štirje turški lovci so nad mestom in nami izvajali prave vragolije.

Med potjo nazaj do pristanišča Gündogdu se ustavimo sredi prijetno toplega morja (26°) za kopanje. Najti je potrebno čistino brez meduz in svinjarije in lahko zaplavaš. Morskih psov ni, je preveč delfinov. Ponoči je pod turškimi hribi znosnih 20°, podnevi je postalo vroče in neznosno soparno. Priselila se je vročina iz Gruzije.

Imamo prost večer. Sprehodiva se v zaselek čez cesto po nekaj sadja, zelenjave. Srečava trgovino z mlečnimi proizvodi, kjer končno zagledam pravo olivno olje po 4,5 eur liter.

Lepo premočena se vrneva na barko. Arno je čisto zadovoljen, da je ostal doma na "hladnem". Po dolgem, vročem dnevu kmalu zaspimo v prijetno ogreti savni.

neskončno dolga kolona tovornjakov, ki čakajo za izstop iz Turčije

prezgodaj vstajam...

Turške zvezde

štirje lovci

ribiči v Gundogduju se pripravljajo na sezono

Gundogdu

4. avgust 2022, četrtek

Gündogdu / Rize

Ob 10h nas odpeljejo na utrdbo nad mestom Rize. Z zidov je lep razgled na mesto. Okupiramo kavarno in dočakava dobro turško kavo.

Sledi ogled "etnografskega" muzeja, hiše Erdogana in še hiše Ataturka. Poprečni Turek si pohištva, razstavljenega v teh vilah, ni mogel privoščiti...

V botaničnem vrtu nad mestom pod košatimi magnolijami okušamo črni in zeleni čaj z meto. Sprehodimo se skozi čajni laboratorij, kjer preskušajo nove mešanice in vzgajajo nove vrste čajevcev. Oboje v mikro obsegu, vendar je zanimivo. Mlada poznavalka čaja v laboratoriju Bogdanu razloži, tako da to končno verjame..., da je beli čaj, čaj narejen iz prvih dveh listov mladih poganjkov čajevca in je zato primerno drag in cenjen. Nisva ga še poskusila. Menda je sladkast.

Zvečer imamo na pomolu roštiljado in "pot luck" - vsak prispeva eno prilogo. Naredim polento z jurčki in z bivoljo

mocarelo. Všeč jim je. Od sojadralk izvem nekaj zanimivih receptov. Pomanjkanja pijač danes ni. Zaloge z Gruzije še niso pošle.

Sredi noči je še vedno vroče in soparno.

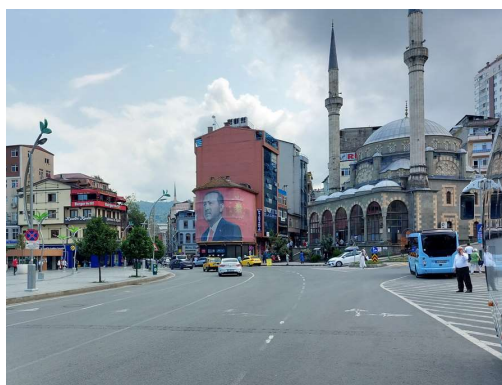
čajni kozarec v Rizah

razgled gradu

čaj dobiš povsod, dobro kavo redko kje; večinoma strežejo Nescafe

center mesta

etnografski muzej

na dvorišču je skedenj - namesto hladilnika

zbirka nagrobnih spomenikov iz okolice, med njimi so tudi krščanski

salon 1

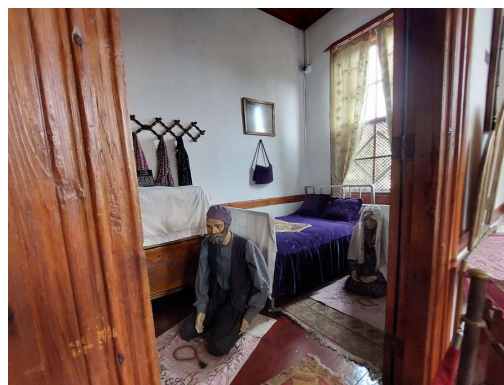
salon 2

kuhinja

ženske sobane

moški del

5. avgust 2022, petek

Gündogdu - Yeniay / Sürmene

Za spremembo ne izplujemo sredi noči, ampak ob 8h. Motoriramo. Vetra ni niti za vzorec, vroče je in soparno.

Danes na cilj ne prideva zadnja. Na cilju je velika zmeda. Del pristanišča, ki so nam ga namenili, je zaseden. Čakamo in pregorevamo pred pristaniščem. V morju se sprehajajo velike bele meduze, podobne našim rjavkastim klobukom, le da ožgejo. Kopanje odpade.

Ko nas končno spustijo v veliko pristanišče se mora večina sidrati, nekaj se nas veže na delček praznega pomola ladjedelnice. Ulje se dež - 35° in vesoljni potop.

Pol ure kasneje pride komanda, da se moramo vsi vezati na SZ obalo, kjer se je umaknila ena velika ladja. Tu kjer smo, je privatna posest. Ladjedelnico je država prodala privatnikom in obalo očitno tudi - komodorju se pokadi iz ušes...

Prevežemo se in ponovno se ulije. Pomol na katerega smo vezani je vsaj 1 m višji od naše krme, globina morja 13 m...

Vsi upamo, da je danšnji program odpadel, pa ni. Ko se zvedri ob 16h, nas odpeljejo na srečanje z županom mesta

Sürmene. Kakšna čast..... Župan nas v bližnji pideriji časti s poznim kosilom: pide, slaščice in hektolitri čaja. Sledi ogled prodajalne nožev (B kupi dve kuhli, da bo lahko čistil vitičnjake), sprehod skozi pazar (bazar po naše), kjer uspeva srečat pekarno in ogled še ene tovarne čajev, oplemeniten s folklornim programom.

Domov pridemo ob 21h. Arno, jaz in polovica sojadralcev imamo za nekaj časa ogledov vrh glave. Morda je tudi za komodorja bilo vse skupaj preveč. Da nebi doživel upora, nam je raje ukinil program za naslednja dva dneva.

Slike so še za nazaj.

tehnična svaštarnica v Rizah

čajevci ob čajnem laboratoriju

vršiček čajevca za beli čaj

piknik v Gündoğdu

dekleti imata rojstni dan

dečki

deklice

glasbeniki

eden izmed mnozice ribictev ob ribogojnicah

ladjedelnice v Yeniayu

sidrani so bili dezja najbolj veseli...

sprejem pri županu, Sürmele

6. avgust 2022, sobota

Yeniay - Faroz / Trabzon

Izplujemo ob 10,30, nekateri že prej, ker jih je zbudilo rohnenje generatorja ladje, ki se nam je včeraj morala umakniti. Kljub včerajšnjem navzkrižnem sidranju v dežju, hafen kina ni bilo. Sicer ga redno zamujava, ker zjutraj prva izplujeva, zadnja priplujeva in se v miru veževa... imamo nekaj pravih specialistov.

Pred Sümelami se zvrstimo v krog prijateljstva v zahvalo županu - so se zvrstili. Pri razvrščanju v krog Lara dobi v propeler ogromno plahto polivinila in krogec je zaokrožil okoli Lare in potapljača Bogdana v akciji. Propeler se je osvobodil, Bogdan oribal svinjarije, kroženja je konec in svobodno, brez časovne omejitve zaplujemo proti Farozu.

Sredi poti naju razveseli veter. Po dolgem času 8 milj počasi jadramo, uživamo, se kopamo v presenetljivo čistemu morju. Pred Farozom veter odide in priplava svinjarija z meduzami.

V Faroz priplujeva zadnja in dobiva polbočni vez na čelu obale. Imava vsaj malo prepaha.

Malo poklepetamo, nekateri igrajo Backgamon, drugi počivajo. Počitnice....

Še nekaj slik za nazaj.

naša muzikanta v delavnici turških gusel s 4 strunami, stanejo od 500 - 3000 TL

Arno je našel družbo

tanker za plin privezan v četverovez: 3x boja +sidro; priključen na plinovod, ki gre v plinohrame na obalo

slepi potnik

7. avgust 2022, nedelja

Faroz / Trabzon

Prost dan in vsi zadovoljno čepimo na barkah, se obiskujemo in se obdobjno hladimo v morju. Zrak ima 28°, morje 26. Zračna vlaga je 90 %.

Zvečer, ko se vsaj malo shladi, gremo na sprehod v mesto. Odkrijeva Carrefour in se založiva za nekaj dni. Veliko ne rabiva, ker nas dobro hranijo.

90 % vlaga še preden si uspeva vse ogledati postane 100 %. Barko sva pustila odprto.... Vrnemo se po hitrem postopku. Spalnice ni zalilo, a se obeta spanje v savni.

klepet med sosedi

dekliščina?

po turško

ribiško pristanišče Faroz

mi

Trabzon je zelo staro mesto

8. avgust 2022, ponedeljek

Faroz - Görele

Izpluti uspeva malo pred osmo. Po uri plovbe se zbuli veter in valovi. Prihajajo točno iz smeri plovbe. Nekaj časa je motoriranje znosno, ko valovi zrastejo, kombinacija postane nevzdržna, hitrost prepočasna. Spremeniva kurz. Premikanje samo z jadrni ni mogoče, ker je vetra za strme valove premalo. Za drugim rtom valovi izginejo in jadranje z Yanmarčkom nas hitro pripelje na cilj.

Görele je manjše mesto z manjšim ribiškim pristaniščem, kjer je komaj dovolj prostora za naših 21 bark.

Najprej gremo v čajnico na koncu valobrana na čaj z županom. Sledi sprehod do mestnega muzeja. Muzej je posvečen instrumentu kemenče - turška "violina". Poslušamo krajši koncert lokalnega mojstra. Dober je.

V nadaljevanju sprehajanja po mestu vsake toliko časa kdo izgine v kakšno trgovino. Nekateri se izgubijo.

Zberemo se na glavnem trgu pri sladodarju. Mesto je poznano po odličnem sladoledu. Narejen je iz mleka, sladkorja in salep-a. Salep je zmleta korenina določene vrste orhideje. Deluje kot gostilo ali želatina in se uporablja v orientalski

kuhinji. Posledica je, da so to vrsto orhidej skoraj iztrebili.

Po sladoledu je na vrsti večerja na drugem koncu mesta, v bližini pristanišča. Jemo mesne pide. Pijemo ayran, po naše pinjenec. Nič alkohola...

Do naših bark pridemo preko mostu čez glavno cesto Istanbul - Hopa - Batumi. Ta cesta je motilni faktor črnomske obale, a druge možnosti za povezavo krajev v tako goratem svetu skoraj ni. Gostota prometa je precejšnja in promet se sliši tako v barke, kot v redke obmorske hotele, kempe in na plaže.

Bogdan potem z drugimi zaspanimi kapitani čaka cisterno z vodo do naslednjega dne. Prišla je ob 01,30.

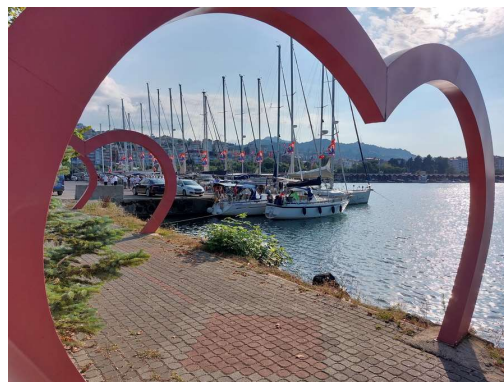
gorata in gosto naseljena pokrajina, čeprav je stavb več kot prebivalcev

kempi ob plaži pod cesto Istanbul - Hopa

čajnica na koncu valobrana na vhodu v pristanišče Görele

v pristanišču

v pristanišču

ob obali ribiške hiške

kemenče, od debla do instrumenta

kemenče

lokalni umetnik

dober sladoled

9. avgust 2022, torek

Görece - Giresun

Jutranje kopanje odpade. Zvečer so se okoli bark širile neprijetne vonjave in po morju namesto meduz plavajo mastni fleki.

Do Giresunda motoriramo z jadri - nič novega. V mestu nas postrojijo v tovorno пристanišče, ki je v privatni lasti. Tako čistega pristanišča še nisva srečala. Vse je pometeno.

Kmalu nas odpeljejo do ladje za na otoček Giresund, kjer so nekega davnega dne prenočili Argonavti. Plujemo čez gosto juho belih meduz. Domači ribiči v majhnih čolniških lovjo sredi največje svinjarije. Najbrž se pod njo skrivajo ribe. Na različnih odpadkih sedijo galebi.

Na otočku je trdnjava iz antičnih in kasnejših časov. Otoček je ena velika, poraščena skala. Ima naravno zajedo, kjer je mogoče pristati. Zraven so zgradili betonski plato, na katerega se prisloni izletniška ladja. Globine je povsod dovolj.

Stalni prebivalci otoka so kormorani, ki za razliko od Jadranskih, gnezdiijo na drevesih. Po tleh, med ostanki trdnjave, kapelice grškega hrama, po starih grobovih, so iztrebki in trakovi plastike, ki jih niso uspeli vtakati v gnezda. Otok ima vodnjak.

Na kopnem je nezno soparno. Vsi smo mokri od potu. K sreči nas na grad nad mestom peljejo z mini busi, sicer bi še koga infarkt. Po sprehodu okoli gradu, kjer je polno piknik miz, končamo v nobel restavraciji pod gradom. Postrežejo nam z lokalnimi predjedmi: v solnici vložene bele češnje dušene s čebulo, dušene gobe s čebulo, popečen paradižnik in melancani z jogurtom, dušena zelenjava kot raštika in dušena bilka, ki še nima prevoda. Tudi glavna jed je bolj domiselna kot običajne köfte (polpeti), ki nam že gledajo iz ušes. Dobro nahranjene nas po strmi, s kockami tlakovani cesti, pošljejo peš nazaj domov. Mesto je lepo in polno življenja.

V pristanišču je živahno. Nekaj pretovarjajo. Kamijoni nekaj vozijo v bližnji hangar, traktor to nekaj kopiči na velike kupe. Celo noč imamo glasbeno spremljavo. Ko se vozila premikajo vzvratno, imajo prav "prisrčen" opozorilni signal, posebej če spiš v savni z oknom, odprtim v pravo smer. Komarjev in muh danes ni niti za vzorec.

Zjutraj izvemo, da iz ladij, ki prihajajo iz drugih črnomoških pristanišč (beri Ukrajine) pretovarjajo žito.

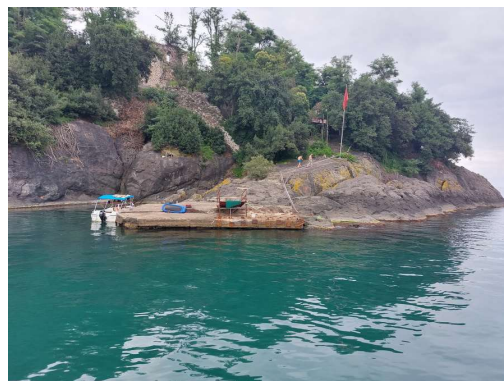
zelena počasi prehaja v rjavo - lešniki dozorevajo

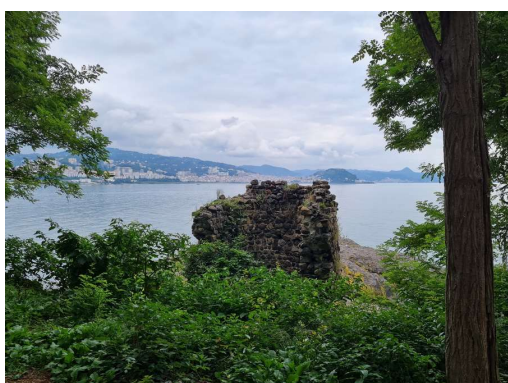
ribiško pristanišče med bloki

mali ribič

otok Giresun, pristan

pogled na mesto

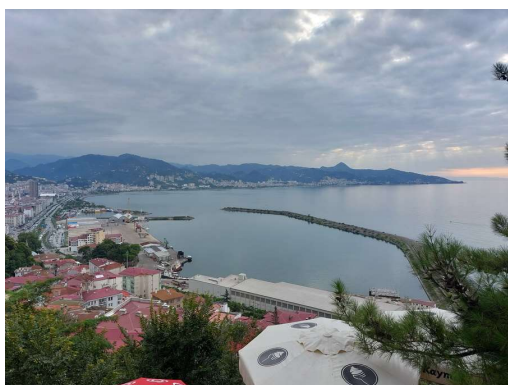
gnezda kormoranov

grška shramba, posode za vino

pogled na pristan na otočku

tovorno pristanišče Giresun

vzhodni del mesta in otoček

pojedina pod gradom

10. avgust 2022, sreda

Giresun

Zjutraj ponovno 90 % vlaga postane 100 %, dežuje. Pristaniško ploščad čisti rolba.

Izlet v hribe se odvije po planu, ne glede na vreme. Po ozki, vijugasti cesti ob hudourniku se vzpenjamo do "modrih jezer". Ob cesti so zvočniki za opozorila pred plazovi in poplavami. Cesta je ponekod spodjedena. Sedaj razumemo, zakaj na poti na vzhod, ko je v teh gorah tri dni lilo, nismo mogli iti na izlete.

Modra jezera so tolmeni potoka turkizne barve. Potok v zemlji topi kamenine in jih potem izloča. Za izviro, se delajo bazenčki kot v Pamukalah. Naravnim bazenčkom pridno dodajajo umetne.

Mimo izvira rahlo muzirajoče, hladne mineralne vode, kjer nas plastenka stane več kot 5 l normalne pitne vode, se povzpemo na 1650 n.m. visoko planino. Sprehod na bližnji vrh 100 m više, zaradi megle in rosenja odpade. Pokrajina je kot Rogla, pašniki in gost smrekov gozd. Smreke so ogromne.

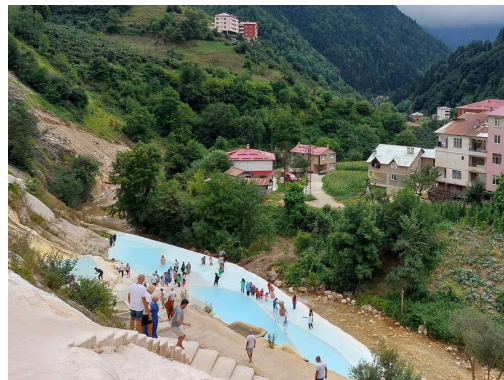
V zimskem šport hotelu, ki je odprt celo leto, nas pogostijo z odličnim kosilom. V vasi pod hotelom je semanji dan. Škoda, da smo se toliko časa mudili v sicer lepem hotelu, ki se ga v Dolomitih nebi sramovali, namesto na sejmu. Prodajali so vse od kopriv, zelišč, gob, medu, sira v mehu do samokolnic. Kupila sva svež kruh in lisičke.

Po vijugasti gorski cesti, pod grebeni strmih hribov, se odpeljemo v Giresund. Vreme je pokvarilo razglede. Do 1000 n.m. segajo oblaki, nižje je topla meglica.

Zvečer smo deležni še "mant" - žlikrofov v restavraciji v centru mesta. Center mesta je po izgledu že bolj zapadnjaški.

modra jezera

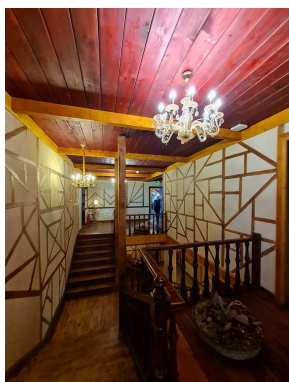
male "Pamukale" v izgradnji

tete delajo prigrizke - tenko testo s sirnim ali mesnim nadevom

zimski hotel

stopnišče s hodniki

klubska soba

sejna soba, restavracija

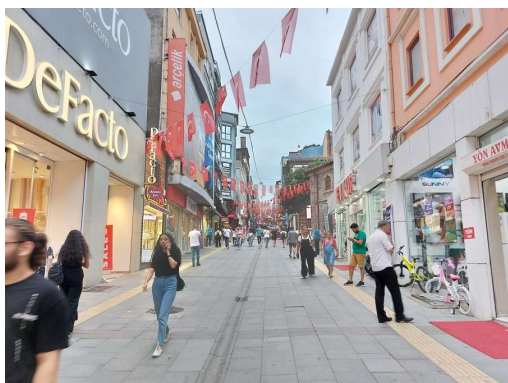
mi v akciji

paviljonček pred hotelom iz skednja za seno

Giresun, peš cona

Giresun, peš cona

pečen kostanj v vseh mestih ponujajo celo leto

11. avgust 2022, četrtek

Giresun - Kumbaşi, Ordu

Danes do naslednjega pristanišča jader ni bilo potrebno dvigniti. Samo zavirala bi.

Arno ima prvo črnomorsko seanso z delfini. Danes ga obišejo veliki, ogromni in se 10 minut pogovarjajo z njim. Skačejo iz vode ob Lari v šesterored. Mali delfini, ki so bolj gibčni, se redko približajo. Če Arno zalaja, zbežijo. Ti so se spogledovali z njim.

Med potjo uspešnem narediti pašto z lisičkami. Zvečer je ponovno na sporedu večerja, lisičke pa ne bodo čakale.

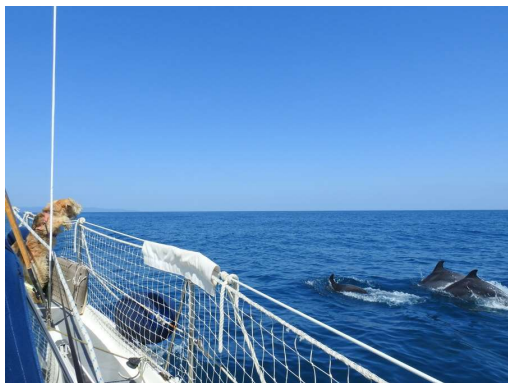
Na obali v Kumbaşiju nas dočaka cel kaşin, natančneje župan Ordu-ja v polnem sijaju in spremstvu. Najboljši od sprejema je pihalni orkester. Kako preživijo vročino v uniformah, mi je uganka. Igrajo turško obvezno muziko in za nas skoraj jazz. Prava popestritev sprejemov in še sedeli smo v senci pod šotorom.

Preselimo se v dvonadstropni avtobus z odprto streho in začne se Ordu tour. Prva postaja je mestna hiša. Nekaj za brisat iz spomina. Eno dobro uro poslušamo hvaljenje župana Orduja, sicer s projekcijo slik, a vse razlage so v turščini. Nas preostalih 8 tujih duš + Arno igra lepo dekoracijo. Posledica je, da dobimo prijetno prevajalko iz Tunisa, poročeno s Turkom. Govori 5 jezikov.

Komunikacija je problem. Turki veliko govorijo, organizirajo in malo naredijo....

V nadaljevanju (s prevajalko) obiščemo rt Čam, rt Jazon, kjer je Jazon prenočil. Nič čudnega. Najbolj pogost veter je severo-zahodnik in za rtom je bonaca.

Sledi večerja na račun bahavega župana.... Na njegov račun gre tudi vse ostalo, zato nas komodor vztrajno miri.

Arnova seansa

od dronov, do TV-ja, Turki to obvladajo, najbolj je nadrsal najboljši - orkester

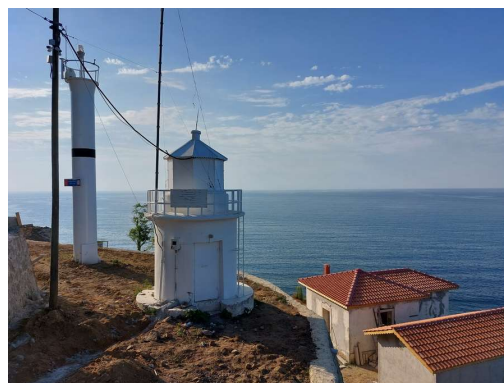
mi, Turki uživajo...

na drugem koncu пристanišča je ladjedelnica

obala zahodno od Ordu-ja

rt Čam ima enega najstarejših svetilnikov

eden od 3 otokov v ČM

obeležje Jazonu s popolno razlago legende o Argonavtih

bazilika iz bizantinskih časov

naše prijazne in klepetave turške dame

na večerji (prevajalka nas slika)

strašni župan nam je podaril novih 100 l nafte po barki (sva si sposodila kanistre in prišla v pristanišče na hlape)

12. avgust 2022, petek

Kumbaši, Ordu

Danes je na programu še en dan pohajanja po Ordu-ju. Dežuje.. Subtropsko podnebje pomeni vroča in vlažna poletja in ne preveč hladne zime z veliko padavin, veliko snega.

Najprej si ogledamo bizantinsko / grško baziliko. Ko Grke odslovijo, je objekt nekaj časa zapor. Danes je bazilika obnovljena in spremenjena v galerijo. Trenutno v njej razstavlja domači, svetovno znani umetnik. Njegov glavni motiv so mačke.

Sledi ogled predelave lešnikov v muzejski izvedbi v domači hiši nekdanj pomembnega proizvajalca lešnikov in čokolade. Provinca Ordu je center pridelave lešnikov. Naj bi pridelali 20% svetovne proizvodnje. V tej deželi lešnikov, leske rastejo prav povsod, po vrtovih, med blokmi, po strmih hribih prav do vrhov. Z avgustom se začne trgatav ob morju, oktobra se konča v gorah. Lešniki se sušijo na vseh mogočih in nemogočih krajih.

Nasproti muzeja lešnikov je etnografski muzej, ki žal ni bil na programu.

Na obrobju mesta so ob morju zgradili letališče. Začetni del pristajalne piste je hkrati valobran zelo lepo urejenega športnega centra za vodne športe. Umetno narejen bazen s kajak poligonom zasipa in ni primeren za večje jadrnice. Malčki se tu učijo jadrati na optimistih. V centru je parking za avtodome z vsemi potrebnimi priključki in lepimi sanitarijami. Opaziva mlado rusko družino v predelanem kombiju. Videla sva jih tudi drugod ob obali.

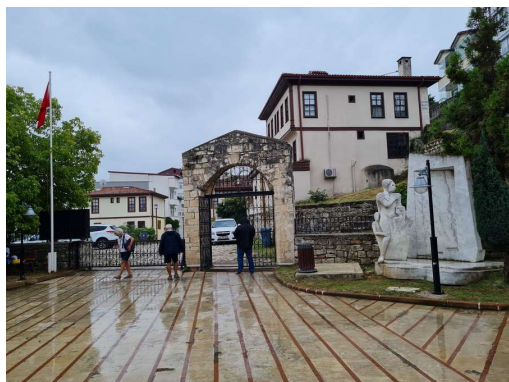
Na drugi strani parka je butična tovarna čokolade. V pol ure so prodali dnevno proizvodnjo... Turki so sladkosnedni, Bogdan tudi. Še mene so okužili.

Dvonadstropni avtobus se nas usmili in odpelje domov, da pospravimo vso nakupljeno čokolado, potem nas odpelje nazaj v center mesta in imamo cele tri ure prosto za nakupe drugih stvari. Bogdan obiše brivca. Za 70 TL (4 eur) pride ven kot nov, opran, obrit in ostrižen. Podaljšam svoj turistični paket za internet. Tokrat je malo dražji, 135 TL (7,5 eur). Ali se s prodajalcem nisva prav dobro razumela, ali pa je bil zadnji pre poceni (3,5 eur 25 GB). Težko se je kaj natančno zmeniti.

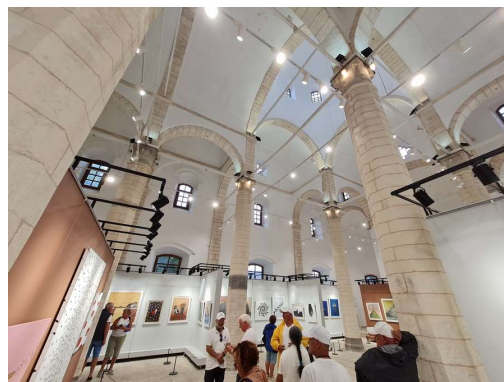
Proti večeru se zberemo pred postajo gondolske žičnice, ki pelje na 530 m visok hrib nad mestom. Žičnica je enaka tistim v Dolomitih, Leitner. Imajo jih skoraj v vsakem večjem mestu ob gorati obali. Vozijo hitreje kot smo navajeni. Vstopanje in izstopanje je turško glasna dramatična predstava.

S hriba Bozepe je lep razgled na okolico in nekaj restavracij. Bahavi župan nas časti z večerjo v najboljši... Izvrstno jemo in se komaj odkotalimo nazaj na žičnico.

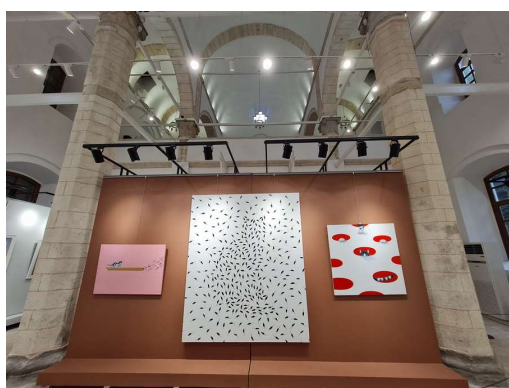
Arno na promenadi vrh hriba odkrije nasprotni spol, mlado potepuško psičko, in je prav zmeden. Njegova "kontracepcija" (hormonska pilula) opazno popušča.

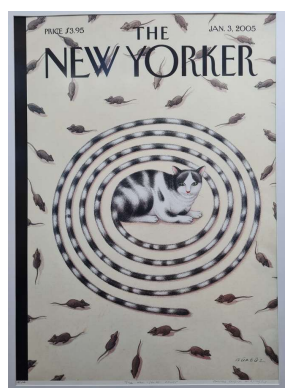
pred baziliko

bazilika

in razstava

priznanega umetnika iz Oduja

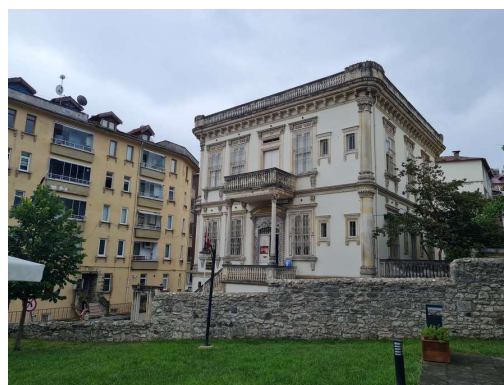
polžek je zadovoljen z dežjem

predelava lešnikov

orodja za drobljenje luščine

etnografski muzej je v lepi meščanski hiši

sušenje lešnikov kjer je kaj prostora

tudi med bloki

polja koruze med bloki ob mestu

povsod je lepo urejena obala, plaža, piknik mize, tekaška in kolesarska steza

13. avgust 2022, sobota

Kumbaši - Fatsa

V krog prijateljstva pred Ordujem priplujejo tudi mali optimistki. Vleče jih trener z gumico. Krmili imata le zadnja dva v navezi. Mladim špornikom smo naredili veliko veselja, županu novo možnost samopromocije.

Krog se zaključi, ko sva na najbolj oddaljenem mestu glede na današnji cilj. Že na začetku plovbe sva zadnja in jasno je, da ne moreva pripluti na cilj v dogovorjenem času, da bi ujela popoldanski program. Pred rtom Čam pihne 15 vozlov vetra natančno v kljun in zaradi toka se naredijo odsekani valovi. Ampak končno piha. Pozabiva na reli in počasi jadrava v veter in zoprne valove do rta Jazon, kjer obrneva proti Fatsi. Jadranje postane prijetnejše in hitrejše. Imava lep jadralni dan.

V ribiškem pristanišču Fatse naju pokliče obalna straža, usmeri na privez in priveže. Postavni mladci sicer niso prav vešči, a prijaznosti jim ne manjka.

Končno imam čas za blog. Preveč se dogaja in ne uspem sproti pisati. Kadar ne letamo okoli, moram oprati perilo, sebe, Arna, včasih kaj skuhati, kaj prebrati, da vsaj vem kje sem in kaj nas čaka.

Današnji dan je prav dobrodošla sprememba. Sojadranci so nama malo zavidali, ker se na popoldanskem izletu ni dogajalo nič posebno zanimivega. "Zanimivosti" nas počasi utrujajo...

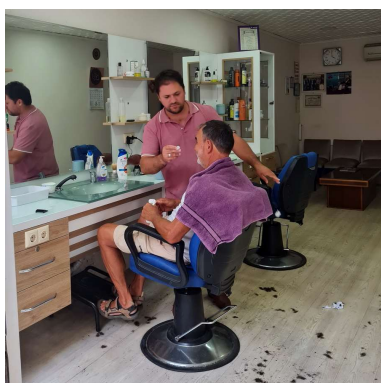
Nekaj slik je še od včeraj.

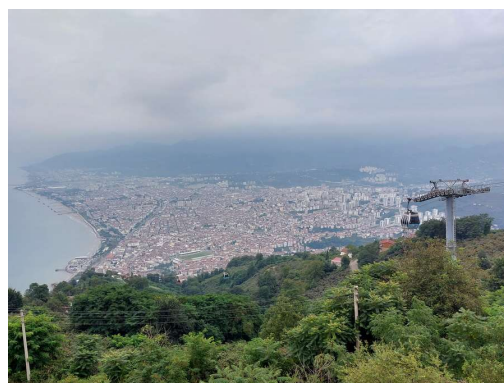
glavna nakupovalna ulica v Orduju

jagode, gobe, česen

pri brivcu

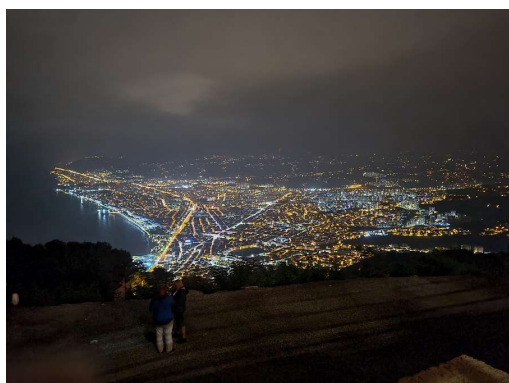
pogled na Ordu

večerja v restavraciji Kozza (pinijin storž)

glavna jed: trgana govedina, pire z žefranom, dušena špinača

Ordu ponoči

ribiško pristanišče Kumbaşi, Ordu

optimistki

veselo so mahali in žvižgali

rt Jazon, vzhodna stran

rt Jazon, zahodna stran

14. avgust 2022, nedelja**Fatsa**

Zjutraj se na pomol pripelje 11 terenskih vozil. Na sporedu je terenska vožnja po planinah na meji z Anatolijo, piknik in vožnja z jadralnim padalom. Slednje k sreči odpade in me reši odločitve ali si drznem poleteti ali ne.

Najprej je cela zmeda, kdo bo v katerem avtu. V tretjem poskusu se s posadko Serafine le uspemo vseliti v ogromnega Hiluxa. Arno in Bogdan sedita na sovoznikovem sedežu. Izkaže se, da smo izbrali enega novejših terencev in dobrega šoferja. Šoferji so vsi dobri, vsi so člani off road kluba Fatsa (Fatoff). Slabih ni več med njimi, pravijo. Naš šofer morda vozi malo manj vihravo kot ostali in avto ima avtomatski menjalnik. Med vožnjo slika, telefonira, izbira glasbo, kot vsi ostali...

Po normalnih cestah gre zelo hitro. Na prvi vrh na planini se povzpemo po normalni "stezi". Razgledi so fantastični. Čez vas v dolini, kjer je bil semen, smo se peljali malo prehitro in preglasno. Ujel nas je policaj in želel videti dokumente najbolj našpičenega terenca. Vse je bilo OK. Potem se je pa začelo. Do slapu seveda nismo pešačili, ampak smo se skoraj pod slap pripeljali čez drn in strn. Čez hribe, doline in potok je šlo po pašnikih do planine, kjer so nam na višini 1670 n.m. pripravili piknik - kot piknik na pašnikih Nanosa, malo više... Čeprav je zjutraj deževalo, je na južni strani gora jasno. Česa tako lepega ni pričakoval nihče od nas. Pogostijo nas z odlično mesno čorbo, koščki mesa z dušeno zelenjavo, sadje vseh vrst. Za ustrezno pijačo smo morali poskrbeti sami... Uživamo dokler nas s severa ne zajamejo oblaki, megla. Na vrhu hriba zapešemo. Šoferji nas navdušijo s turškim plesom. Sledi adrenalinski spust in vožnja po grebenski cesti strmih hribov proti domu.

Pod 1000 m je povsod sama leskovna, pa naj bo hrib še tako strm. Pod 1000 m je vse poseljeno.

Zvečer smo sklepčni, da je bil to eden najlepših dni relija do sedaj.

pred odhodom

po normalnih cestah drvimo

prvi razgledi

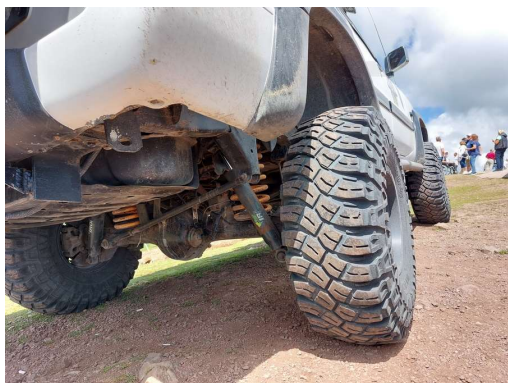
lepe planine

do 1500 n.m. so še vasi

mi3je

eden izmed...

v vasi je semanji dan

zadnji "normalni" kilometri

začelo se je

naš voznik

po pašniku naravnost navzgor

15. avgust 2022, ponedeljek**Fatsa**

Danes ostanem doma, da si spočijem glavo in Arna.

Bogdan se odpelje z dvonadstropnim avtobusom na nov celodnevni izlet:

"Najprej na trgatev lešnikov. Takoj za mestom imamo ob umetnem jezeru prvi čajni postanek. Po ozkih cestah nas naš izkušeni šofer akrobatsko pripelje do kmetije kakih 200 m nad Fatso. Potniki na odprti strehi smo umikali glave vejam z vseh strani. Postrežejo nam z okusnim turškim zajtrkom. Ob drugem čaju prevedrmo ploho in nato odkorakamo v manjši leskov nasad z lepo pokošeno travo. Z grmov otresamo dežne kaplje in grozde zrelih lešnikov, po tleh pobiramo gole lešnike. Navdušenje pri večini obiralcev po kake pol ure bendime popusti. Vsakdo si je nabral večjo vrečo "kosmatih" lešnikov. Sam jih sproti luščim in jih je za dober kilogram. Tako lahko razumem, da povprečen obiralec nabere okoli 50 kg dnevno.

V mesto se vračamo preko "Nemškega mostu". Značilni nemški železobetoski most čez široko reko so leta 1938 v enem letu zgradili nemški Židje. Ti so v nevtraln Turčijo bežali pred preganjanjem doma. Hitler je od Atatürka zahteval, naj vrne "nemške begunce". Ta mu je odgovoril, da "kaporal ne bo ukazoval generalu".

V industrijski coni si ogledamo tovarno Bentaš, kjer predelujejo bentonit. Surovino v obliki trše ilovice bele, sive do črne barve, kopljejo na osmih dnevnih kopih, oddaljenih 40 km. To je v bistvu vulkanski pepel, s specifično težo manjšo od vode. Ni plovec. Nekoč je bil na dnu morja, sedaj je na okoliških hribih.

V stroju "za pašto" zmešajo potrebne količine surovin. Špagete debeline pločevinke coca cole režejo na koščke in sušijo v rotacijski peči, dokler ne dobijo ustreznega granulata za nadaljno uporabo. Povsem suh se spremeni v prah, tak, kot je bil nekoč...

Bentonit uporabljajo za filtriranje v vinarstvu, naftnih rafinerijah, za utrjevanje nafnih vrtin, pri proizvodnji barv, v gradbeni keramiki in...za mačja stranišča. Ta tovarna proizvaja samo "mačji" bentonit v različnih barvah, vonjih in pakiranjih in z njim osrečujejo hišne ljubimce v 76. državah. Baje se to najbolj izplača. Skozi tovarniška vrata gre pol milijona ton betonita na leto.

V neposrednem sosedstvu si ogledamo, kako se polni lešnikov namaz Nut bari. In ga poskusimo. In tudi popackamo anorak...

Bus nas nato potegne mimo lešnikove trgovine do novega Termalnega hotela na tretji čaj in čakulo.

V pristanišče se vrnemo tik pred nočjo pobrat tiste, ki so čez dan popravljali barke in oddrvimo na hitro, a dobro večerjo v hotel na robu mesta.

Po povratku nas že čakajo včerajšnji vozniki. Postavili so nadstreške in stole. Skupaj preživimo lep glasbeni večer ob lutnji, činelah in petju. Alkohol? Razen Angležev, nula.

Ob tej priložnosti udeleženci relija predstavniku paraplegikov, ki se je pretekle dni družil z nami, izročimo zbrani prispevek vseh jadrancev 20.000 TL. Porabili ga bodo z nakup (5?) invalidskih vozičkov."

Še nekaj slik od včeraj. Ostale od danes bodo na vrsti jutri, ko bomo malo dlje pluli.

piknik na planini 1650 m visoko

kuhinja

"restavracija"

na vrhu zaplešemo

Arno čaka v avtu, če bo slučajno spet na vrsti streljanje

povratek v dolino

anatolski kangar - ovčar, ima lahko 100 kg

žrebiček

že v deželi lešnikov

današnji zajtrk

pobiranje lešnikov

Nemški most

16. avgust 2022, torek

Fatsa - Canik, Samsun

Današnji premik proti zahodu je dolg 60 milj. Na pot se odpravimo ob 5.30, da bomo pravočasno na cilju.

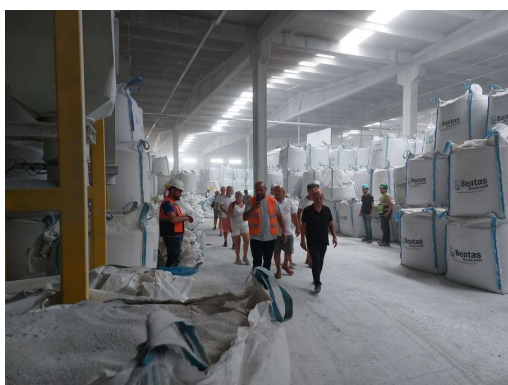
Dvigneva sidro in sosed dvigne sidro. Naše dvigneva brez težav, sosedov je štirikrat čvrsto ovit v ribiški muring. Zaplujeva do njega in vsi štirje 40 minut rešujemo nemogoč makrame.

Vreme na poti je kot ponavadi, vetra premalo za spodobno jadranje. Po nekaj miljah kapitan končno prisluhne mojim pripombam, da v barki smrdi po izpušnih plinih. Voham jih že nekaj časa, zadnje dni intenzivneje. Pripišem jih podarjeni nafti, kapitan vetru... Pogleda v motorni prostor in ugleda gejzir na izpušni cevi. Luknjica je prerasla v luknjo... Ponovno izgubiva skoraj uro za popravilo. Medtem, ko kapitan umetnikuje v motornem prostoru sicer jadramo, a hitrost je 2 do 3 vozle.

Za zadnjim rtom Čamik je kot plovbe proti cilju ugodnejši in smo hitrejši. V ribiško pristanišče Samsuna priplujemo zadnji s samo pol urno zamudo.

Vse lepe stvari so tri - pa tudi slabe. Ko gre kapitan na privezu razbremenit sidrni vitelj in privezat sidrno verigo, vitelj zajamra in umre. Noben način oživljanja ne pomaga. Prost večer izkoristiva za iskanje vzroka. Po nekaj urah preskusov, kopanja po barki in vitlju je diagnoza izrabljene krtačke...

Slike so od včeraj in danes.

v tovarni bentonita

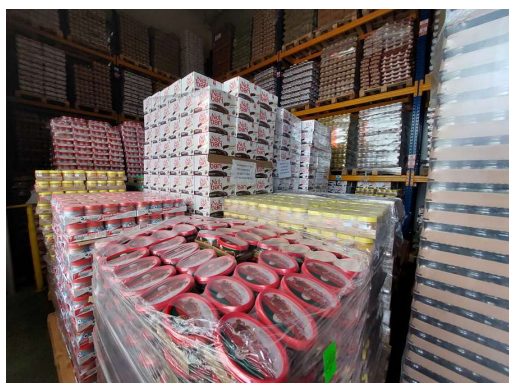
izdelava špagetov iz bentonita

mačja stranišča različnih vonjav

pakiranje Nut-barov (nutela s palčko)

skladišče za sladkosnede

prodajalec simit-ov

na večerji

po večerji, glasbeni večer

gejzir

zamašen gejzir

17. avgust 2022, sreda

Canik, Samsun

Ob 9h se odpeljemo na izlet z avtobusom, ohlajenim na 20°. Zunaj jih je 29°.

Čez 740 m visok prelaz se spustimo proti Anatoliji. Gore ob cesti so kopaste, obdelane s poljščinami - nič več čaja in lešnikov.

Prva postaja je ogled muzeja Ate v mestecu Havza.

Še nekaj časa sledimo cesti Samsun - Ankara, nato zavijemo proti Amasy-i. Amasya je od nekdaj pomembno trgovsko mesto v ozki dolini, ki jo varuje mogočen grad. Ima celinsko podnebje, čeprav je bližje Črnemu morju kot Anatoliji. Vzpon na grad pri 38° je vroče doživetje z lepim razgledom. Sprehod po mestu je malenkost hladnejši. Stari del mesta pod gradom je obnovljen. V lepo urejenih hišah so restavracije in muzeji. V etnografskem muzeju so voščene lutke nekdanjih vladarjev mesta iz otomanskih časov. V arheološkem muzeju je poleg antičnih grobnic razstavljen lončen sarkofag, zlato posmrtno okrasje in množica manjših predmetov. Potikanje po mestu je zanimivo in utrudljivo.

Med vožnjo do Ladik-a je avtobus prevažal trupla. V Ladik se pripeljemo že v mraku. Mestece leži 900 m visoko in po dolgem času nam je prijetno hladno. Namen obiska je ogled muzeja na prostem. Iz materiala, predvsem lesa, podirajočih se tradicionalnih, starih zgradb so zgradili majhno vasico z džamijo, hišami, gospodarskimi poslopji. Dodali so restavracijo. V džamiji opravljajo poročne ceremonije. Želijo privabiti turiste. Županja mesta nam je na večerji izpovedala vse svoje bodoče zamisli.

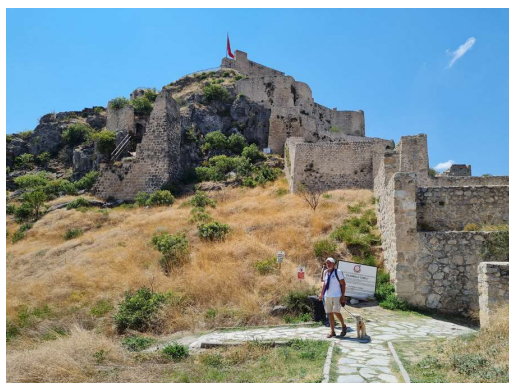
Na poti domov je avtobus ponovno prevažal trupla. Slišati je bilo le kašlanje. Doma so se trupla po hitrem postopku pospravila v barke.

muzej Ataturka v Havzi

takole so zidane te hiše

grad nad Amasyo

pogled na mesto

pogled na mesto

lepo urejena okolica

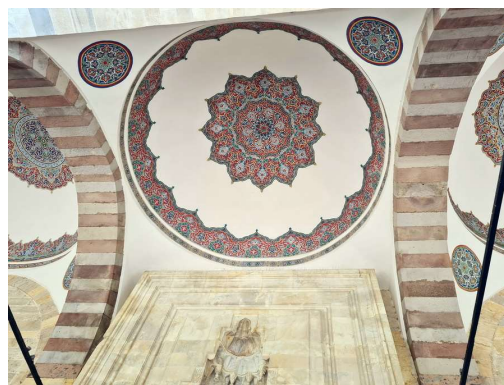
stari del

mesto pod gradom - skoraj kot doma

po ulicah

predverje džamije

voščeni sultani

kajmakova dondurma (sladoled)

18. avgust 2022, četrtek

Canik, Samsun

Kapitan popravlja sidrni vitelj, jaz preganjam prehlad. Nisem edina v "vasi", kar ni prav nič čudnega, če vsi prevozniki mislijo, da se moramo premočeni nujno voziti v hladilnicah.

Izlet na jezero Kizilirmak in vas Vezirköprü izpustiva. Bogdan doživi mnogo lepši izlet. Domačin, šofer od ribiškega "padrona", ga odpelje v avto-električarsko delavnico, kjer mu naredijo nove krtačke za naš sidrni vitelj (za 7 eur). Pri sosedu delavnice kupi še zelenjavo in se ves zadovoljen vrne domov in do večera sestavlja vitelj. Zvečer vitelj oživi. To je boljša stran Turčije... vse uredijo... z malo sreče, da smo v večjem mestu.

Potujoči ostali pridejo domov še kasneje kot včeraj. Jutri imamo prost dan...

Slike so od včeraj, današnje bodo jutri :)

lončena krsta

posmrtna maska

Amasya

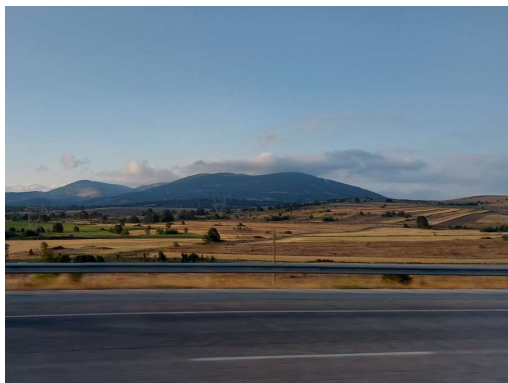

Amasya

obdelana pokrajina

lesena džamija

notranjost

mala vas

restavracija

19. avgust 2022, petek

Canik, Samsun

Kapitan od jutra dokončuje servis sidrnega vitla. Ko je gotov, se loti še "estetskega" popravila izpšne cevi.

Dekleta imamo dopoldan pevske vaje. Izmislili so si, da se vsako tuje dekle nauči kratke turške pesmi. Izbrale smo si vsaka svojo turško mentorico. Ta nam je izbrala pesem in nas naučila melodijo in besedilo. Moja mentorica Semira je poskočna ženska. Izbrala je živahno pesem in večjih težav nisva imeli.

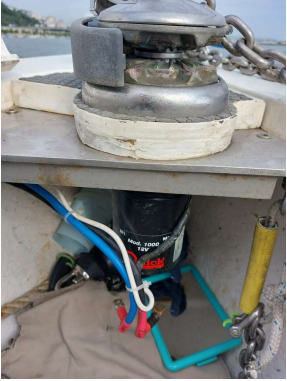
Zvečer je na vrsti koncert in pevsko tekmovanje. Na pomol postavijo stole, pripelje se ozvočenje in orkester: podobno citram, violina, lutnja, kitara, bobni - profesionalci. Imamo skupno vajo, ki jo skoraj zamudim, ker bulim v blog. Potem gre zares.

Po predolgem govoričenji komodorja vodja orkestra zapoje dve pesmi. Sledi nastop nas štirih žrtev norih idej. Mentorica stoji zraven in šepeta... Po naših nastopih zapojemo še dve pesmi v zboru s turškimi sojadralkami.

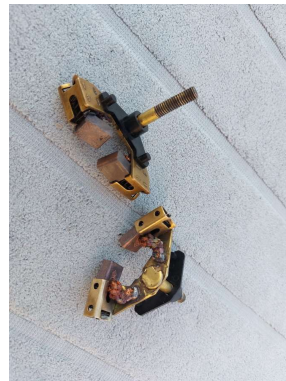
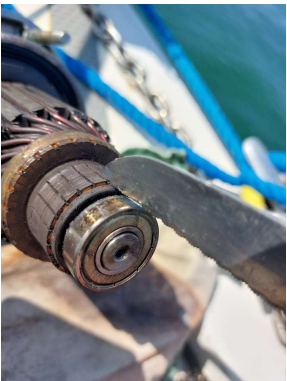
Za nami nastopi starejša, očitno poznana pevka znano italiansko pesem, nato je razglasitev rezultatov.

Kako kakovostno je bilo naše petje, pove rezultat. Jaz s počenim, prehlajenim glasom, priznано brez posluha, zmagam. Želi morda kdo imeti kipec Ataturka na konju (v velikosti velikega pancarja za smučat)? Z veseljem mu ga podarim.

Slike so od včeraj in danes (zadnji dve).

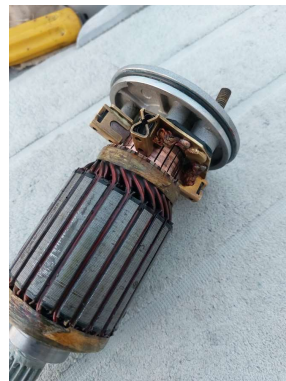
mojster na delu

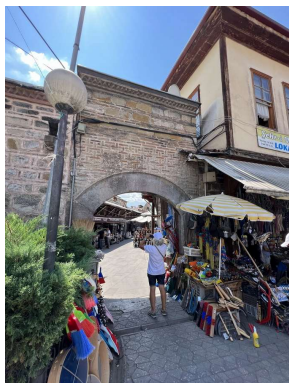

nove krtačke

sestavljanje

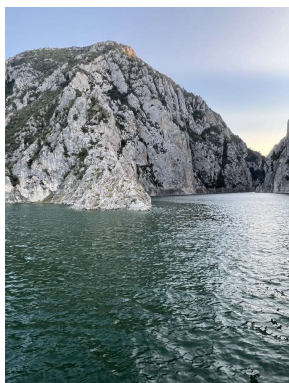

vas Vezirköprü

Vezirköprü, tobačni listi

jezero Kizilirmak - lahko bi bila Zrmanja

Kizilirmak

večerna prireditev

Semira in jaz (in kipec na sredini)

20. avgust 2022, sobota

Canik - Gerze

Izplujeva pred sončnim vzhodom, priplujeva po sončnem zahodu.

Eno tretjino jadramo, ostalo jadramo s pomočjo motorja, razen 10 milj pred izlivom reke pri Bafri (kjer smo bili na poti na vzhod na sfariju). Tam zapiha točno v kljun in nasprotni tok nas skoraj ustavi. Pospraviva jadra in v kratke valove ropotamo s strašno hitrostjo 3 vozlov. Na zahodni strani delte se tok obrne. Veter piha 10 vozlov 60°s in Lara drvi s hitrostjo 6+.

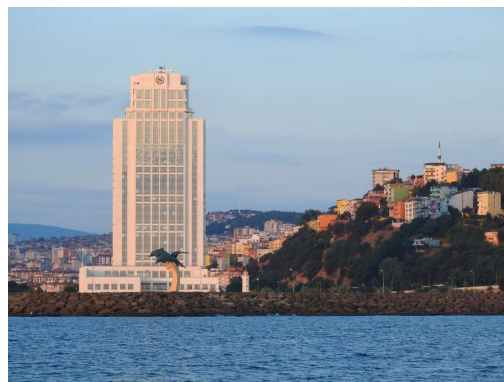
V mlinček, ki kaže hitrost pretoka vode pod Laro, so se očitno naselile školjke. Že nekaj dni ne dela, zato ne veva kako močan je tok. Čiščenje bo na vrsti takoj, ko bomo parkirani v kolikor toliko čistem morju.

Zvečer se morje in veter umirita.

V Gerzah smo vezani zraven kopališča. Veseliva se jutranjega kopanja. Manj vesela sva glasne muzike iz bližnjih lokalov.

sonce se prebuja

jutranji Samsun

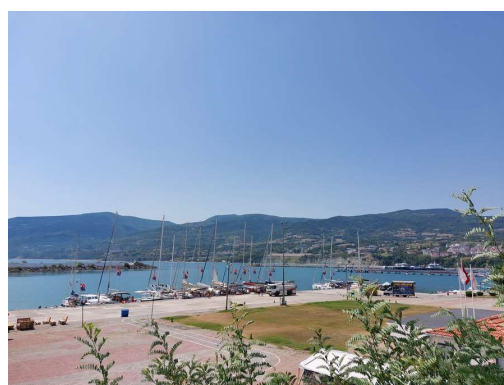
mali ribič v velikem morju

jesen prihaja

Gerze

Gerze

21. avgust 2022, nedelja

Gerze

Pravzaprav bi se morali vezati v Sinop-u, vendar je napovedan vzhodnik in del tamkajšnjega pristanišča, kamor naj bi se vezali, je odprt na vzhod. Tako se v Sinop na celodnevni izlet peljemo s šolskim avtobusom.

Stari del mesta leži na peclju polotoka med dvema obzidji iz bizantinskih časov. Je rojstni kraj filozofa Diogena. Njegov kip stoji še pred obzidjem. Tik za obzidjem na temeljih stare ječe, ki jo je mestu podaril Sulejman II leta 1887, stoji novejša

ječa. Delovala je do leta 1996 in je slovela kot zelo strog zapor za nasprotnike režima.

Sredi mesta kraljuje pravokotna mošeja iz časa Seldžukov z velikim vrtom in mavzolejem (tube), v katerem so grobnice tedanjih veljakov. Mošeja ima pravokoten tloris zato, da je lahko prva vrsta vernikov daljša. V drugi in naslednjih verniki radi spijo...

V neposredni bližini je Medresa parvana, seldžukska univerza. V zgradbi je tržnica tradicionalnih izdelkov in zanimiv, po starem narejen kafič.

V arheološkem muzeju so razstavljeni manjši predmeti, izkopani na področju mesta. Na dvorišču so sarkofagi.

Prebivalci mesta so poznani po izdelovanju miniaturnih lesenih modelčkov ladij.

Mesto je prijetno. Stavbe so največ 4 nadstropne. Ob obali so restavracije.

V pristanišču je vezana ruska križarka Astorija Grande. Vsebinska se sprehaja po mestu in koplje na bližnji plaži. Popivajo ne, ker imajo "all inclusive".

Po kosilu, turških žlikrofih, smo nekaj časa "svobodni". Srečava prodajalca rib in oštirja Marta, ki je pred 20 leti po Turčiji pohajal s tremi Slovenkami: Tjašo, Vesno in Andrejo. Po klepetu najdeva senčen lokal ob morju, kjer točijo pive, ki zelo blagodejno vpliva na močno preznojeni telesi. Arno dobi mrzlo vodo.

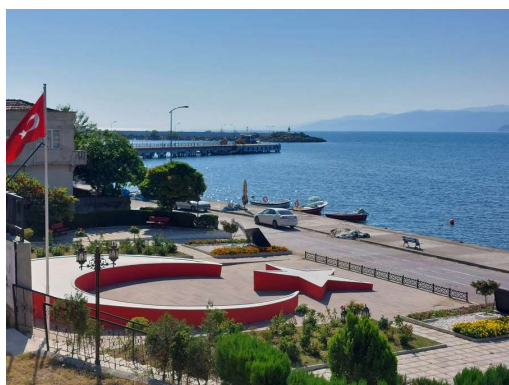
Sledi ogled mesta z razgledne točke in sprehod med izkopaninami. Ostanke bizantinske cerkve Balatlar stojijo na rimskem kopališču in palestri. V času otomanskega cesarstva je bila zgradba grški samostan. Žličkarji imajo še veliko dela, da bodo vse razvozljali.

Pred večerjo se po ozki, vijugasti, gorski cesti zapeljemo okoli glave polotoka Sinop. Nekje na sredini nad cesto (pod cesto je prepad do morja) je turška raketna baza. Včasih je bila NATO baza z raketami usmerjenimi proti ruskim mestom. S ceste se jo komaj opazi, z morja sploh ne.

Večerjo z glasbeno spremljavo imamo v nobel hotelu. Hrana je odlična. Glavna jed so črnomske palamide, ki so bolj okusne od jadranskih, veliko manj "lesene" in manjše rasti. Ker danes strežejo alkoholne napitke in jih časti reli, je vzdušje zelo živahno. Med udeleženci relija ni orto muslimanov.

Z avtobusom á la "ko to tamo pijeja" smo priropotali domov ob 11.30.

Slike sledijo še jutri...

jutranje Gerze

Diogenes

glavna ulica

seldžukska pravkotna džamija

seldžukske džamije so manj okrašene

medresa

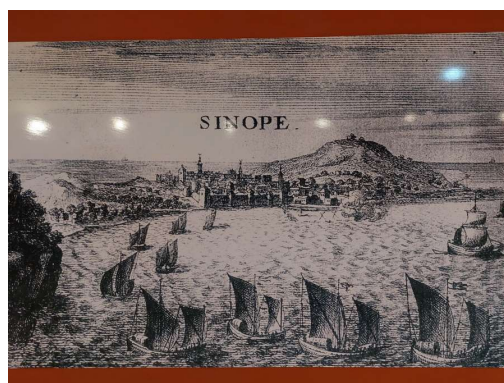
kafič

varjenje kave po starem v vročem vulkanskem pesku

lepo postreženo

Sinop včasih

lep vrč

še en primerek

22. avgust 2022, ponedeljek

Gerze

Šolski avtobus je že ob 9.30 v akciji. Peljemo se na 55 km oddaljene slapove Erfelek. Pokrajina je kot Dolenjska. Zelena barva se počasi spreminja v zlato-rjavo. Ni kriva suša. Tukaj je ne poznajo. Prihaja jesen.

Slapovi Erfelek so niz 28 slapov v ozki, zaraščeni soteski okoli 600 m nad morjem. Po potoku in ob slapovih se lahko povzpneš prav do zadnjega slapu. Nekateri gibčni sojadralci so prilezli do 19-tega. Mi trije smo se odločili za vzporedno suho pot. Voda v potoku je ledena...

Nazaj grede nas želi komodor odpeljati na še en ogled Sinop medtem, ko bi on obiskal župana. Tokrat se mu "domači" uspešno uprejo. S "ko to tamo pijeja" se vrnemo domov sredi popoldneva. Politično zavedni gredo s komodorjem v Sinop in so doma ob 10h zvečer.

Po kopanju, ki je dobrodošla a kratkotrajna osvežitev (32°, 75 %-na vlaga), greva brez "male pošasti" nakupovat.

Zvečer počivamo.

obnova okolice obzidja

hiše po starem

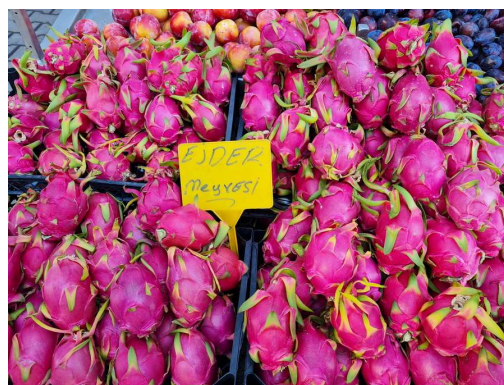
čokoladnica

ob morju

Mart

zmajev sadež

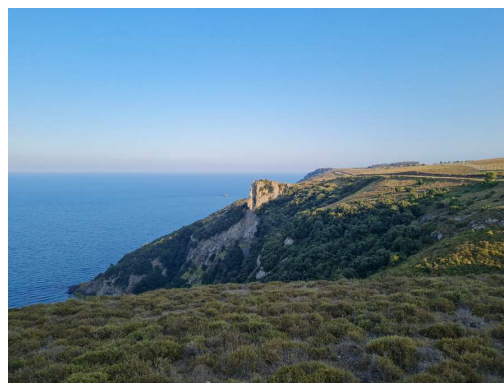
pogled na stari del Sinop

izkopavanja so v teku, plasti skozi zgodovino

način gradnje, ki je omogočil višje zgradbe

polotok Sinop na severu

večerja

slike slapov pridejo na vrsto jutri - tabla na vhodu

23. avgust 2022, torek

Gerze - Hamsi limani

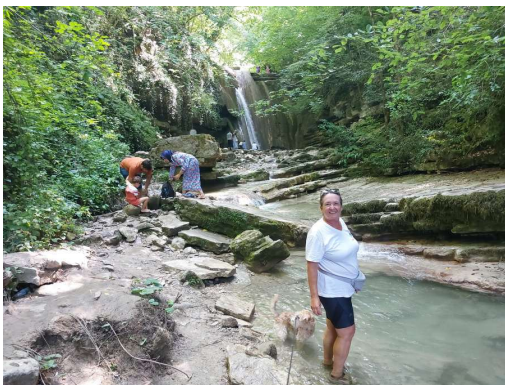
Zjutraj čakamo nafto skoraj do poldne. Bogdan naš rezervoar napolni s kanto, da sva prej gotova in do Sinopa prav uživaško jadrava. 14 milj čistega jadriranja z vetrom v bok - sva že skoraj pozabila, kako lepo je jadrati.

V Sinopu pred pristaniščem odplujemo krog prijateljstva v zahvalo organizatorju.

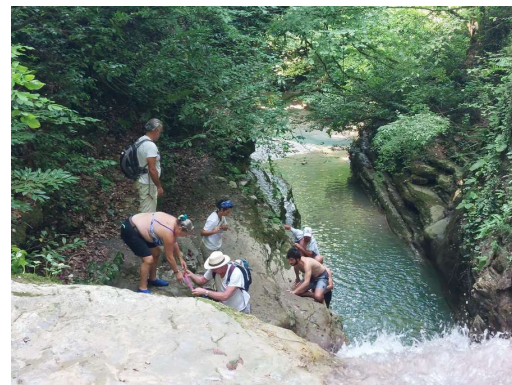
Do vzhodnega rta polotoka motorirava v veter, nato gremo na veter do današnjega cilja. Večino poti jadrava na metulja iz glavnega in špija. Dobiva nekaj zavistnih pripomb.

Cilj je zaliv Aklimani ali zaliv Hamsi. Vsi zaplujejo v večjega Aklimani. V Hamsiju po odhodu turističnih čolnov ostaneva sama. Dobrodošla sprememba.

Komarje uspeva pregnati, ostanejo samo črički. Pojejo celo noč. Pod kupolo zvezd po 2 mesecih končno dočakava lep, miren večer.

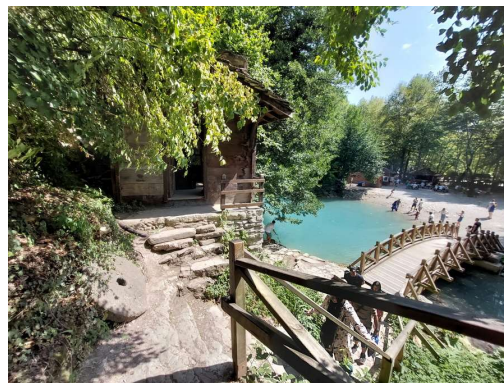
včerajšnji slapovi Erfelek

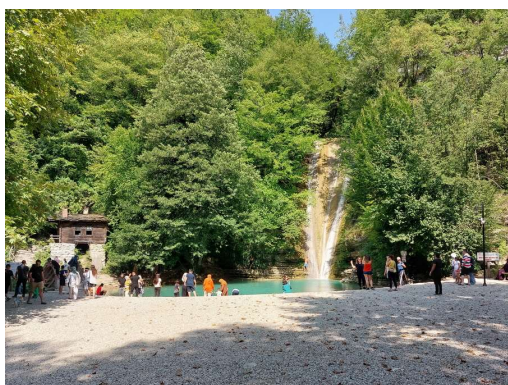
plezalci

kopalci

na poti

prvi slap

naša PR-jevka

kruh

krog prijateljstva, optimistki danes jadrajo

Arno jadra

Lara v akciji

star Kutinov špi

Arno se gre romantiko

24. avgust 2022, sreda

Hamsi limani - Čayhoglu

Zjutraj naju nihče ne budi. Manjka celo pesem mujezinov. Danes je lep dan - Bogdan ima rojstni dan, okroglo se mu šteje...

Ob 10h pripluje Mr. Oka in spijemo turško kavo. Mrs. Oka prispeva lokum, da je obred kot mora biti. Mleko ne spada v kavo....

Po kopanju in fotografiranju zaliva izplujemo proti Čayhoglu. Vetra je premalo, jadramo z motorjem in lovimo ribe in ujamemo tri ribice, palamide. Črnomorske palamide so nekaj med palamido in skušo. So bolj lene, ne prav velike ribe. Pluti je potrebno med 3,5 in 4,5 vozli, naju je podučil prijatelj Gürol. Dal nama je tudi vabo, to je niz trnkov s pereščki. Deluje.

Razen lovljenja rib se slavjenec ves čas ukvarja s telefonom. Pokličemo se lahko samo z Malo, ker imamo oboji turške sim-ke, vse ostalo so viber-ji in whatsapp-i... ali bankrot pri slovenskem A1.

V Čayhoglu ponoviva skok v morje. Vroče in soparno je.

Pred večerjo Bogdana pokličejo domači (po Vibru). Zbrali so se na fešti za njegov rojstni dan v Orehovici. Pripravili so posebno mizo za naju in torto za slavljence s polnim številom svečk. Žal sva lahko sodelovala samo virtualno. Hvala domači, sva bila kar malo ganjena :)

Izkazali so se tudi sojadralci. Dobil je zaresno torto in prijeten žur. Razveselil jih je z dvema litri borovničevca iz Frama in bisko iz Vrsarja.

jutranji sprehajalci

zaliv Hamsi

zaliv Hamsi

zaresen svetilnik

ni veliko takih, a več kot v Grčiji

najina miza v Orehovici

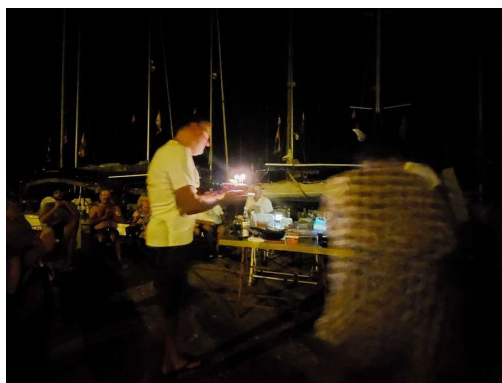
domači na fešti za Bogdanov RD

torta, svečke preštejte sami.... preveč jih je

torta v Čayhoglu

tema je že ob 20.30

25. avgust 2022, četrtek

Çayhoglu - Inebolu

Do pristanišča Inebolu jadra počivajo. Premalo vetra je, da bi pomagala motorju. Loviva ribe. Zapeljeva čez jato in ujamejo se tri naenkrat. Kasneje ujameva še eno. Z včerajšnjim ulovom vred bo za dve večerji za oba.

Veter zapiha na vso moč točno iz smeri miljo oddaljenega cilja. Jader ne dvigneva. Drgneva v špičaste valove. Ob 14h naj bi pristali, a vsi zamudimo, tudi minolovec/polagalec min, ki je priplul na obisk ob obletnici prvega prihoda Atatürka v Inebolu.

Ko smo vsi privezani bočno v troidih (ostanek pomola zaseda vojaška ladja), avtobus odpelje posadke na praznovanje obletnice. Bogdana zanima vsaka pasja procesija in dogodka seveda ne more zamuditi. Z Arnom raje ostaneva doma. Kopam se, pečem ribe in pišem blog.

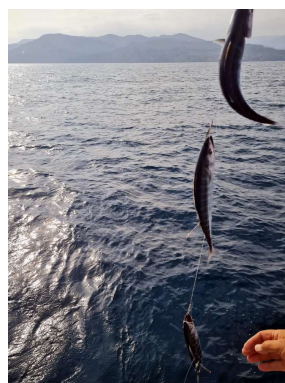
Praznovanje je vsebovalo govore, petje in narodne plese. Obiskovalci se vrnejo tik preden nevihte z gora dosežejo obalo.

Najboljši del dneva je ogled vojaške ladje, česar nam tujcem niso dovolili. Turški sojadralci ladijskega varnostnika niso uspeli prepričati. Kasneje dobimo od njih natančen opis vsega videnega, le fotke so manjkale...

Zvečer lahko ostanemo doma.

Çayhoglu; v velikem ribiškem pristanišču je morje čisto, primerno za kopanje

samomorilske ribe

džamije vseh vrst

džamije vseh vrst

vojaška ladja se privezuje

fešta pred občino v Inebolu

fešta pred občino v Inebolu

fešta pred občino v Inebolu

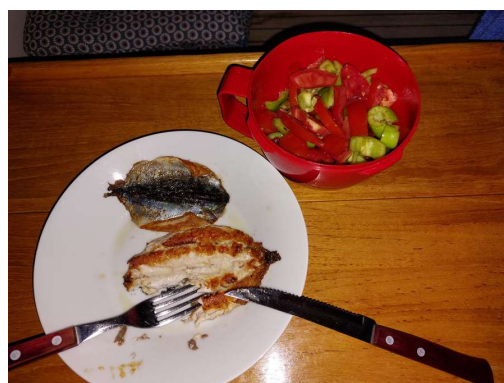
glavni trg

mačka v akciji

spušcanje zastave

večerja

26. avgust 2022, petek

Inebolu - Cide

Na tretjini poti do zloglasnega rta Kerempe, kjer je potrebno podkupiti Pozeidona, je začelo pihati v kljun. Tretjina se nas junaško odloči jadрати v orco. In jadramo 5 milj ven in jadramo 5 milj nazaj, porabimo dve uri in pol, in se skoraj vrnemo na izhodiščno točko. Pridobili smo 3 milje poti. Obupava in motorirava naprej prav blizu obale. Tisti z novejšimi instrumenti so namerili 5 bf vetra iz zahoda in 2,5 vozla nasprotnega toka. Počasi obupajo tudi ta veliki.

Rt Kerempe je nekakšna vremenska prelomnica turške črnomske obale. Vzhodno od njega je podnebje subtropsko, zato dobro uspevajo lešniki in čaj, zahodno od njega je podnebje podobno našemu, manj je dežja, hribi so manj porasli. Ob vseh rtih obale je tok iz zahoda proti vzhodu močnejši. Kerempe najbolj izstopa in je tudi najbližji Krimu (143 milje).

V Cide pridemo med zadnjimi. Namesto 38 milj smo jih prepluli 49, za to porabili 12 ur in ujeli eno ribo. Sosed, ki se je tudi udeležil orcanja, je uspel uloviti 6 rib.

Ko smo dokončno privezani in sistematizirani, se ulije kot iz škafo. Razsoljevanje Lare je danes zagotovljeno.

minolovec v odhajanju

prav nič lepa ladja

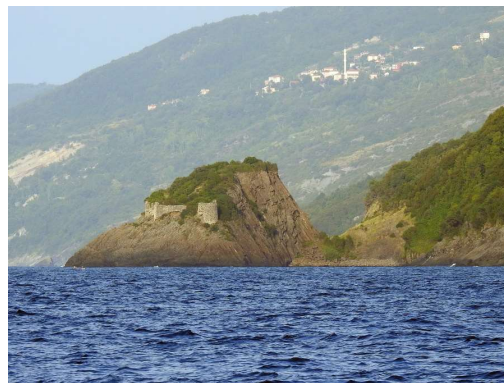
pomol v Inebolu

Inebolu

darilo Pozejdonu, v ozadju svetilnik na rtu Kerempe

zanimiv polotok s trdnjavo

današnji ulov

27. avgust 2022, sobota

Cide

Ponovno je na vrsti izlet v hribe. Ob 9h pridrvijo trije mini busi in nas odpeljejo. Naš je bil najbolj eksotičen, glasen in "poskočen".

Prva postaja: sprehod do razglednega stolpa in nazaj v nacionalnem parku gora Küre. Eno uro smo hodili po goščavi dol in gor, kot bi bili v Pasjem repu. Nekateri grmi ob poti pri nas ne rastejo, npr. taflan in "rožni venec", robidnice so enake.

Druga postaja: mimo vasi z lesenimi hišami se po kozji stezi peljemo v sotesko rezervata. Večkrat zaidemo in na koncu le najdemo jaso ob blatnem gorskem potoku. Poljska kuhinja deluje s polno paro. Pogostijo nas s közleme - vlečeno testo z mesnim ali s sirovim nadevom, pečeno na železni pečki in z ajranom, čajem. Medtem, ko mi počivamo, tretji pes naše odprave, ki se nam je pridružil pred nekaj dnevi, 11 let stara zlata prinašalka Sultan (turško žensko ime, ne moško!) skoči v potok in jo odnese. Panika. Hrabri vodič se požene za njo in jo potegne izpod brzic. Sultan dobi prepoved približevanja vodi, ki ni morje.

Tretja postaja: po kozji stezi nazaj gor in malo boljši stezi dol se pripeljemo do istega potoka tam, kjer se izlije iz soteske. Kopanje odpade. Včerajšnje deževje je naredilo svoje.

Četrta postaja: nekaj km niže se 30 minut vzpenjamo po poti bivolov do slapu s tolmunom s kristalno čisto, ledeno vodo. Nekaj se nas ojunači in zaplava, tudi Arno. V vlažni vročini pot teče z nas v potokih in je osvežitev dobrodošla. Ne traja dolgo. Ko se spustimo nazaj do avtobusa smo ponovno premočeni.

Peta postaja: čaj v vasi tik pred normalno cesto. Čajnici je skoraj zmanjkalo vode...

Posledice: največji fizični napor je bil obdržati se na sedežu avtobusa. Jutri bomo vsi prebivalci našega busa, vključno z Arnom, polomljeni...

Zvečer nam v društvu za ohranjanje kulturne dediščine Cide pripravijo večerjo. Sicer kuhajo malice podjetjem. Nam skuhamo nekaj tradicionalnih jedi: sarmice v listih hibiskusa, polnjeni listi pora, sirova pita, bučkina pita, divja zelenjava z jogurtom, mariniran kostanj, sok iz cimbur (ringlo). Odlično je.

Sredi noči se še opere in obesi perilo, ker smo slučajno zraven pipe ...

Nekaj slik bo še jutri.

ženski del relija v Cidah

ko to tamo pijevo..., še kure manjkajo

letnik ???

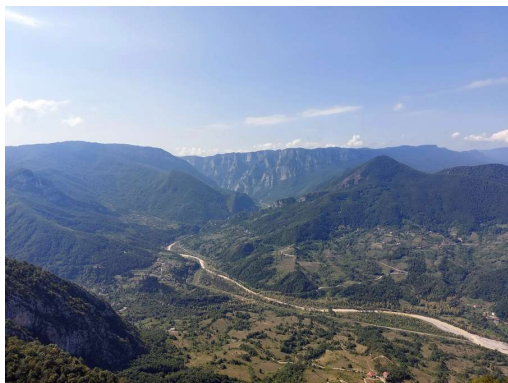
taflan

rožni venec - iz semen v balončkih so delali molitvenike

razgledni stolp

nacionalni park Küre

stare lesene hiše

robidnice dobijo obiralce...

čajna kuhinja

mobilna kuhinja

teta pridno mesi in valja...

28. avgust 2022, nedelja

Cide - Gideros - Amasra

Zjutraj imamo hafen kino. Sosega nočeta izpluti pred nama, češ da sva jima prekrizala sidro. Izplujeva in ugotoviva (kar sva sicer slutila), da je naše sidro krepko prekrizano s sosedovo sidrno verigo. Ne gre drugače, kot da sosed izpluje in se odsidra. Pri tem skoraj povozi Laro, ki je nemočno binglja sredi pristanišča. Turki so pogosto zelo "pametni".

Nato me iz hiške vrže komodor. Že tako 4 dni zamujamo in namesto, da bi pohiteli proti Istanbulu, doda še en dan programa. V dveh mesecih je bilo več kot dovolj "programov". Moja potrpežljivost do skupnih "športov" je dosegla mejo. Bogdan se nič ne vznemirja, nič ga ne moti. CAPE indeks na Lari raste.

Živce ohladimo v enem izmed najlepših zalivov na tej obali, Gideros. Zaliv je lep, vidi se celo dno do globine štirih metrov. Je skalnata katastrofa. Ob tem morju je takih zaprtih zalivov malo. V topli vodi skoraj uro čistiva podvozje Lare. Arno medtem trenira plavanje in lajanje.

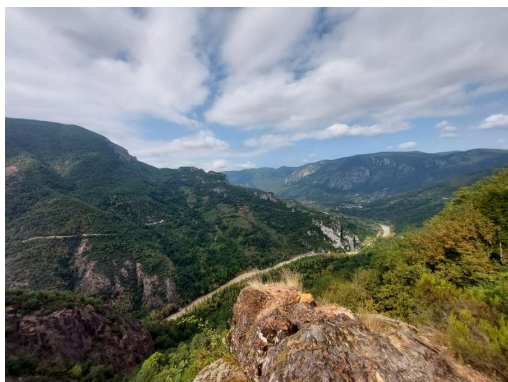
Jadra danes počivajo. Proti Amarsi počasi motoriramo in lovimo ribe.

V nekem trenutku se spomniva na ladijsko zavarovanje. Za Črno morje nam velja do 31. avgusta. Nadaljni "program" se poenostavi brez kreganja in slabe volje. Do 1. septembra moramo biti v Bosporju, da bodo papirji za Laro veljavni.

V naslednjem trenutku izveva žalostno novico. Včeraj se je za vedno poslovil dragi prijatelj Tonči iz Šibenika. Dolgo je bolehal za Alzheimerjem. Naj mu bo tam zgoraj lepo, kot na morju, ki ga je oboževal.

V Amarsi se bočno veževa na Mr. Oko, kar nama poenostavi jutrišnji odhod in dostop na pomol. Pomol je predviden za kruzerje. Če se vežeš sidro/krma, rabiš lestev, da splezaš nanj. Tu kjer smo, je edini nižji del pomola.

Večer je poln misli in spominov.

od včeraj: nacionalni park Kūra

vaška gostilna in trgovina

rečica zapusti kanjon

tolmun pod slapom

skoraj kot v tropih

malo niže je že kot doma

okrski na vrtu društva za ohranjanje kulturne dediščine Cide

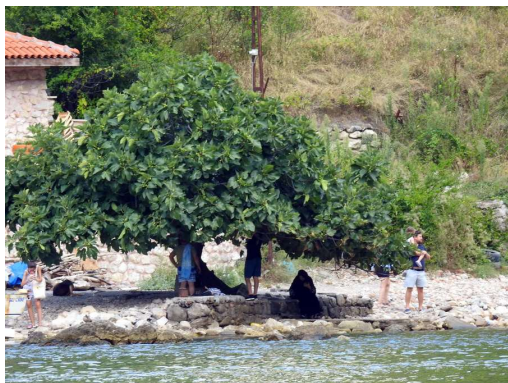
Gideros

in naše račke

pogled na vhod

domačini so zbrani pod figo

ribič pred Amasro

29. avgust 2022, ponedeljek

Amasra - Eregli

Zjutraj obvestiva sojadralce, da bova pohitela proti Istanbulu zaradi zavarovanja in jih pričakala v Viaport marini na zaključku relija. Nisva edina. Tri barke so že izplule, ker si prav tako niso mogle "privoščiti" podaljšanja iz takih ali drugačnih razlogov.

Pohitiva v trgovino po najnujnejše in po nafto. Črpalk, označenih na Googlu, v vasi ni. Reši naju tovarnjaček, ki nafto pripelje gliserju. V Italiji kupljen gliser je na plovbi v Gruzijo. Tovornjakar nama proda 30 l, da imava še polno rezervo.

S poslavljanjem, čeprav ni dokončno, se še dodatno zamudiva. Vsak ima kaj za povedati. Izplujeva šele opoldne. Pozna sva za načrtovanih 55 milj. Nekaj časa idealno jadrava. Po dolgem času veter piha iz vzhoda. Kasneje morava dodati motor, da ne priplujeva jutri. Vleče se, a nimava časovne omejitve, kot običajno v zadnjih dveh mesecih...

V Eregliju nama "ubežniki" posvetijo, kam naj sidrava. Prvič sidro vrževa na potopljeno brisačo. V drugo sidro prime.

Pomirjena kmalu zaspiva.

Amarsa je lep kraj

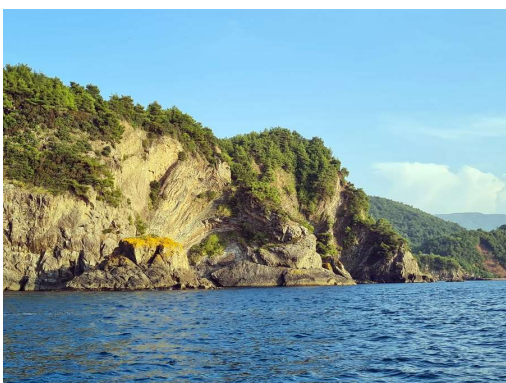
Amarsa

Amarsa

Amarsa

zanimive skale

čudna ladja v čudni coni

toplarna?

Eregli

30. avgust 2022, torek

Eregli - Kefken adasi

Ob 6h naša flotilja izpluje. Dobrih 10 milj motoriramo, nato pridemo iz sence kopna in razpneemo jadra in jadramo 40 milj, vse do otoka Kefken. Najlepše, najdaljše jadranje tega relija je. Vetra je 5 bf, 80 - 100°P, valovi okoli 1 metra vsi približno usklajeni.

Sidramo pred peto popoldan. Prav vsi takoj skočimo v morje, plavamo, klepetamo. Odplavamo nazaj na svoje barke in si naredimo lep večer.

Kefken adasi (otok) je otok obalne straže in gasilcev. Lahko sidraš, na obalo se lahko vežeš samo podnevi za krajši čas.

V Turčiji se lahko vežeš ali sidraš v vseh ribiških pristaniščih, v tovarnih se moraš prej najaviti. Problematična so privatna pristanišča, tako ribiška kot tovarna, komercialna. Kako jih določiš za privatna, nisva izvedela.

jutro pred Ereglijem

divji kemp nasproti otoka Kefken

čaplja na valobranu

otok obalne straže

sidrišče otoka Kefken

danes so pokopali Tončija

31. avgust 2022, sreda

Kefken adasi - Poyraz

Ob 6h skrajšamo jadra in se odsidramo. Pričakujemo prehod nevihtne fronte.

Nekaj malega motoriramo, nato ujamemo V veter. Danes so valovi do 1,5 min na 8 metrov iz SV. Ob 11h prijadramo v fronto. Primerljiva je z neverini na Jadranu, le valovi so bistveno višji in traja dlje. Pihne 8 bf (do 40 v) iz severo-zahoda. SV valovom se kmalu pridružijo meterski kratki valovi iz SZ. Pravi žur valov. Lara nima težav. Večja Benetoja (40, 41) s ploskim dnom poplesujeta kot plastične račke in jih celo dohitiva. 22 tonski Ilgaz, železna jadrnica, narejena po načrtih Tantom 40, dogajanje komaj občuti. Po dobri uri se veter umiri. Jadranje je zaradi valov počasno in zelo poskočno. Naše zavarovanje je prenehalo veljati skupaj z nevihto. Do vhoda v Bospor je še 12 milj...

Črno morje nam tik pred koncem pokazaže svoje zobe, ampak Pozeidon nam je stal ob strani. Vse strelice so nas zgrešile.

Ob 13h po dveh mesecih zagledava evropsko kopno. Ob 15h vplujemo v Bospor. Ob 17h smo na varnem vezu pred poshy restavracijo v ribiškem pristanišču Poyraz.

Naša mini flotilja šteje 4 jadrnice: Lara, Ilgaz, Albatros in Ventus. Ostale tri posadke so turške narodnosti. Ilgaz hiti, ker se hčerka 8. oktobra poroči. Albatrosova žena ima danes ponoči rezervirano letalo za Ankaru. Ventusov sin Ali gre 14. septembra študirat strojništvo v Kalifornijo in starša, oba zdravnika, ga bosta spremljala. (Ali je bil rojen v ZDA.) V tem času je v Poyrazu težko dobiti vez. Prvega septembra se začne ribolovna sezona. Sojadranci so sestavili prijetno s koristnim. Rezervirali so večerjo v ribji restavraciji v čast mladoporočencev in s tem smo dobili privez. Mladoporočenca sta se pripeljala z avtom in kasneje bo mladoporočenec odpeljal gospo Albatros na letališče, hči Ilgaz pa bo jutri odplula domov v Fočo s starši.

Večerja je zelo, zelo dobra. Po številnih predjedeh (meze) zaključimo s srednjo jedjo, ker enostavno ne zmoremo pojedti ničesar več. Srednja jed so hrustljivo pečene trilje. Pili smo raki. V mraku se preselimo na ponton med barkami in nadaljujemo s klepetanjem ob izbranih sladica in čaju. Račun razdelimo na štiri dele - mladoporočenca smo počastili. Izborna večerja za 10 ljudi v zelo dobri in poznani ribji restavraciji v neposredni bližini Istanbula stane 4000 TL, 224 eur (v vednost Dalmatincem).

Vesela in počaščena sva, da so naju ti sojadranci za interni zaključek črnomske zgodbe sprejeli medse. Postali smo in ostali bomo prijatelji in prej ali slej se bodo naše poti ponovno križale.

Ob 12h nebo razsvetli ognjemet. Ribiške barke vklopijo motorje in odropotajo v novo ribolovno sezono.

kačji pastir po pristanku zloži krila

v nevihti

po nevihti

vstop v Bospor, končno Evropa

tudi ribiče razmetava

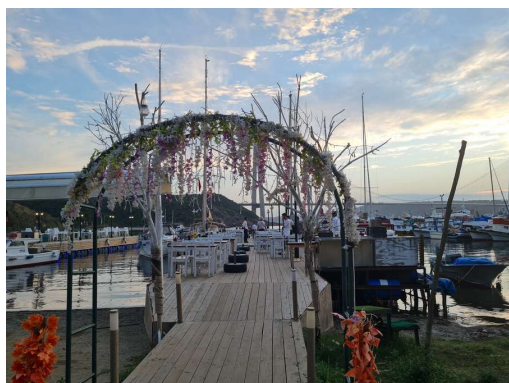
vstopni svetilnik

trdnjava Poyraz

v mirnem pristanu s pogledom na severni evro-azijski most

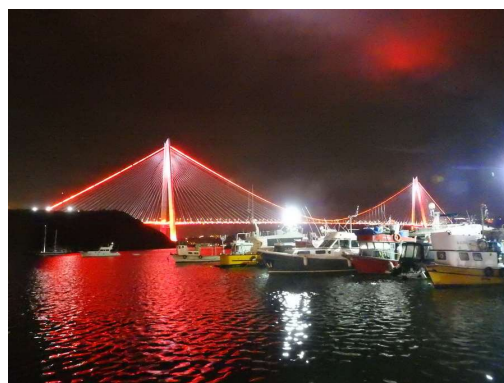
vez pred restavracijo

večerni klepet

ni nam slabo...

pred zasluženim spanjem